

D E K R E T

z dnia 10 grudnia 1946 r.

o umarzaniu utraconych dokumentów.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1. Dokument, którego posiadanie jest potrzebne do rozporządzania prawem z nim związanym, może być w razie utraty wskutek zniszczenia, zgubienia lub bezprawnego zaboru na wniosek ostatniego prawnego posiadacza umorzony.

2. Żądać umorzenia na rzecz ostatniego prawnego posiadacza dokumentu może także każdy, kto ma interes prawny w umorzeniu.

Art. 2. Nie podlegają umorzeniu:

- 1) pieniądze papierowe i banknoty oraz inne dokumenty płatne za okazaniem;
- 2) losy loteryjne;
- 3) kontramarki i tym podobne znaki legitymacyjne (art. 230 k. z.);
- 4) dokumenty z zastrzeżeniem nieumorzalności;
- 5) dokumenty przedawnione;
- 6) kupony od dokumentów, płatne okresowo, o ile treść dokumentu nie stanowi inaczej.

Art. 3. Do postępowania w sprawach, objętych niniejszym dekretem, stosuje się przepisy części ogólnej kodeksu postępowania niespornego, o ile przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

Art. 4. 1. Właściwym do rozpoznania sprawy jest sąd, w którego okręgu ma siedzibę wystawca dokumentu.

2. W braku takiej siedziby w kraju mają zastosowanie przepisy art. 7 części ogólnej kodeksu postępowania niespornego.

3. Jeżeli dokument stwierdza prawo wpisane do księgi wieczystej wyłącznie właściwym jest sąd, w którego okręgu znajduje się księga wieczysta.

Art. 5. Wniosek o umorzenie dokumentu powinien prócz danych ogólnych zawierać:

- 1) wymienienie wystawcy dokumentu i jego siedziby;
- 2) oznaczenie dokumentu, jego rodzaju i znamion odróżniających go od innych tego samego rodzaju dokumentów, wystawionych przez tego samego wystawcę;
- 3) uprawdopodobnienie faktu posiadania dokumentu i okoliczności jego utraty.

Art. 6. 1. Wniosek może zawierać także żądanie, aby sąd zakazał pod rygorem nieważności dokonywania jakichkolwiek transakcyj, dotyczących praw z utraconego dokumentu, wystawcy zaś wzbronił wypłat z tego dokumentu lub w ogóle spełnienia świadczenia, jakoteż zamiany dokumentu na inny.

2. Żądanie to sąd rozpozna niezwłocznie. Zarządzenie tymczasowe, uwzględniające żądanie, doręcza się z urzędu wystawcy dokumentu i uczestnikom.

Art. 7. 1. Sąd wezwie wszystkich roszcących prawa do dokumentu przez ogłoszenie publiczne, zamieszczone w piśmie urzędowym, przeznaczonym do ogłoszeń, aby w terminie

wskazanym w ogłoszeniu zgłosili swe prawa i złożyli w sądzie ten dokument, gdyż w razie niezłożenia dokument może być umorzony, przy czym w tymże ogłoszeniu poda do wiadomości o wydanym zarządzeniu tymczasowym.

2. Termin do zgłoszenia praw i złożenia dokumentu wynosi w sprawach z wniosków o umorzenie dokumentów imiennych trzy miesiące, a w sprawach z wniosków o umorzenie dokumentów na okaziciela — jeden rok, licząc od daty ukazania się ogłoszenia.

Art. 8. Jeżeli wnioskodawcą nie jest ostatni posiadacz prawny dokumentu, lecz inna osoba, a ostatni posiadacz jeszcze przed zarządzeniem ogłoszeń sprzeciwi się umorzeniu dokumentu, sąd wyznaczy rozprawę i stosownie do jej wyniku albo oddali wniosek o umorzenie dokumentu albo zarządzi dalsze postępowanie.

Art. 9. 1. Jeżeli utracony dokument zostanie złożony, sąd wyznaczy wnioskodawcy odpowiedni termin do sprawdzenia dokumentu i wystąpienia na drogę postępowania spornego celem odzyskania dokumentu.

2. Po bezskutecznym upływie terminu sąd na żądanie tego, kto złożył dokument, uchyli tymczasowe zarządzenie, umorzy postępowanie i zwróci mu dokument.

Art. 10. 1. W razie niezłożenia utraconego dokumentu sąd po upływie miesiąca od końca terminu do zgłoszenia praw wyda stosownie do ustalonych okoliczności postanowienie co do umorzenia utraconego dokumentu.

2. Postanowienie sądu po uprawomocnieniu się będzie ogłoszone w sposób, w jaki było ogłoszone wezwanie do złożenia dokumentu.

Art. 11. 1. Gdy dokument został prawomocnie umorzony, wystawca obowiązany jest wydać osobie, na której żądanie nastąpiło umorzenie, na jej koszt nowy dokument, albo, gdy wiarygodność jest wymagalna, spełnić świadczenie.

2. Jeżeli jednak umorzenie dokumentu nastąpiło nie na żądanie ostatniego posiadacza prawnego, lecz innej osoby, postanowienie sądu oznaczy, komu ma być wydany dokument lub spełnione świadczenie.

3. Wypis prawomocnego postanowienia o umorzeniu dokumentu zastępuje umorzony dokument, dopóki wzamian za ten wypis nie będzie wydany nowy dokument (duplikat).

Art. 12. 1. Przepisów niniejszego dekretu nie stosuje się do umorzenia następujących dokumentów:

- 1) weksli;
- 2) czeków;
- 3) rewersów i warrantów;
- 4) dokumentów emitowanych za granicą;

5) książeczek wkładkowych i czekowych Pocztovej Kasy Oszczędności.

2. Przepisów dekretu niniejszego nie stosuje się także do następujących dokumentów, utraconych w czasie od 1 września 1939 r. do dnia 17 grudnia 1945 r.:

- 1) dokumentów na okaziciela;
- 2) listów hipotecznych, listów długów gruntowych i listów długów rentowych.

3. Umorzenie dokumentów, wymienionych w ustępach poprzedzających, regulują przepisy szczególne.

Art. 13. 1. Z dniem wejścia w życie dekretu niniejszego tracą moc dotychczasowe przepisy w przedmiotach, unormowanych tym dekretem.

2. W szczególności tracą moc:

1) ustawa z dnia 26 lipca 1919 r. o utraconych tytułach na okaziciela (Dz. U. R. P. Nr 69, poz. 406) wraz z wszystkimi późniejszymi zmianami i uzupełnieniami;

2) rozporządzenie cesarskie z dnia 31 sierpnia 1915 r. o umarzaniu dokumentów (Dz. u. p. austr. Nr 257);

3) § 115 normy jurysdykcyjnej z dnia 1 sierpnia 1895 r. (Dz. u. p. austr. Nr 110), utrzymany w mocy art. XXV pkt 2 przepisów wprowadzających kodeks postępowania cywilnego;

4) §§ 1003—1024 niemieckiej ustawy postępowania cywilnego, utrzymane w mocy art. XXXI § 2 pkt 6 przepisów wprowadzających kodeks postępowania cywilnego;

5) postanowienia statutów towarzystw kredytowych i innych osób prawnych, uprawnionych do emitowania dokumentów, o ile dotyczą umorzenia tych dokumentów;

6) §§ 799 i 800 niemieckiego kodeksu cywilnego, utrzymane w mocy art. XXVII § 3 przepisów wprowadzających kodeks zobowiązań, jako też § 1162 tegoż kodeksu;

7) art. III pkt 8 przepisów wprowadzających kodeks zobowiązań;

8) art. XXV pkt 4 przepisów wprowadzających kodeks postępowania cywilnego;

9) art. XIX i LXV przepisów wprowadzających kodeks handlowy.

Art. 14. Sprawy o umorzenie dokumentów, wszczęte przed dniem wejścia w życie dekretu niniejszego, toczą się aż do zakończenia według przepisów dotychczasowych. Jednak postępowanie będzie na żądanie wnioskodawcy umorzono i może być ponownie wszczęte na podstawie przepisów niniejszego dekretu.

Art. 15. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 16. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Edward Odrbka-Morawski

w/z Minister Sprawiedliwości:

Leon Chaja